No. 143. 1842.

VLISSINGSCHE COURANT.

Woensdag 30 November.

INGEZONDEN STUKKEN.

[illegible] het, en bij ons en anderen aan [illegible], werd het ideaal van vrijen handel en vrije mededinging, in alle beschaafde Staten, eens eindelijk verwezenlijkt.

(Vervolg en slot van onze vorige.)

Wij komen dan nu ook hier op een reeds vroeger aangestipt punt terug: de ontslagene ambtenaren zouden *ander*, meer productif, werk kunnen verrigten, en in deze cathegorie vielen tevens ook zij, die vroeger hoofdzakelijk van den smokkelhandel leefden. Doch — er behoorde dan voordeel-gevende arbeid voor deze aanwezig te zijn. Wie zou meenen mogt, dat, bij de meerdere goedkoopheid der dagloonen, er meer arbeid in het land zou kunnen ontstaan en verrigt worden, bedriegt zich. Ook *andere* Staten, alle inkomende regten hebbbende afgeschaft, zouden (sommige zelfs *nog veel meer* dan wij,) in goedkoopheid en vermindering der dagloonen zijn vooruit gegaan; en met *hen*, waarmede wij thans niet kunnen wedijveren, konden wij het *dan* evenmin. Men denke hier aan *Frankrijk*, *Belgie*, *Pruissen*, enz.

Zeker, er zouden meer goedkoope voortbrengselen *van buiten* worden ingevoerd; en de handelaren, in de groote koopsteden, deze aanvoeren naar het binnenland moetende leveren, zouden grootere winsten maken, en in die koopsteden zou meer beweging en vertier zijn. Ook zelfs de scheepvaart zou eenige meerdere drukte hebben. Dit laatste ziet eveneens op *Engeland* als op *Nederland*.

Van eene *andere* zijde, echter, zouden de *positien* dezer beide landen verschillen. De fabrijken in *Engeland* zouden aanvankelijk *veel meer* afleveren, dan thans; omdat zij zooveel goedkooper arbeidemss (door middel harer *machines*) dan de meeste andere Staten. Maar, — maar — de *landbouwers*, de *grondbezitters!* Die ontzettende en gewigtige massa ingezetenen van Groot-Brittanie, wat zou er van *haar* worden?

De landen, om de woorden van DE SISMONDI te bezigen, zouden de kosten van cultuur niet meer kunnen goedmaken. De grondbezitters konden geene pacht meer bedingen, geene intressen van hunne, in die landen geplaatste kapitalen meer genieten. De leefwijze kon toch niet zóóveel goedkooper worden, dat, bij den ontzettenden schuldenlast en de daaruit voortgevloeide hooge staatslasten, bij de verpligting tot onderhoud van een heirleger van armen, de pachters slechts in de verte met andere graanbouwende Staten zouden kunnen wedijveren: welke laatstbedoelde Staten, gelijk gezegd is, daarenboven, nu almede nog in goedkoopheid zouden zijn vooruitgegaan, door den vrijen invoer der buitenlandsche producten, welke *zy* behoefden.

Eenige meerdere beweging dus voor *handel*, voor *fabrykwezen*, (de laatste voornamelijk ten behoeve der bezitters van machines.) in de Britsche koop- en fabrijksteden: daarentegen ontzettende achteruitgang in welstand, voor de bewoners van het platte land en de grondeigenaren; een zeer groot, ja het grootste en zeer gewigtige gedeelte der bevolking.

Beduidende vermindering dus van consumtie, aan de zijde der landbouwers en grondbezitters, welke niet anders in den meerderen ontstanen arbeid, voor den uitvoer naar het buitenland, aanmerkelijk in gewigt kon doen verliezen.

En voor *Nederland?* Voor *dit* land, nog treuriger resultaten! Het *fabrykwezen* is hier niet op eene hoogte om, voor zooveel verreweg de meeste en gewigtigste artikelen betreft, met het buitenland te kunnen wedijveren; en zoo ook *de landbouw*.

Onze schulden zijn groot; onze belastingen zwaar en drukkend; zwaarder dan bijna in eenigen anderen Staat. Eenige handelsteden zullen dan, *ook wel by ons*, meer vertier, meer welstand hebben; maar het grootste aantal plaatsen, welke hare voorname bronnen van bestaan in den *landbouw*, *de fabryk-nyverheid*, ja zelfs in de gewone *handwerken* vinden moeten, zullen, door de voortbrengselen van het goedkoopere buitenland, (zegge b. v. maar Polen en de aan de Oostzee gelegene graanbouwende Staten, voor zooveel de voornaamste producten van den landbouw betreft; verder, ten aanzien der manufacturen, *Frankryk*, *Engeland*, *Pruissen* en *Belgie*.) zóó goedkoop en ruimschoots voorzien worden, dat er geen arbeid met voordeel, in *die* plaatsen, meer zal kunnen ondernomen worden.

Dit moge dan voordeelig zijn voor hen, die genoeg hebben om te leven, — de kapitalisten en ambtenaren b. v. — doch de klasse, welke de eigenlijk *voortbrengende* genoemd is, wat zal in al die plaatsen van *deze* worden? Zullen zij niet moeten verarmen, terwijl de koopsteden eenige meerdere welvaart genieten, waarop echter weldra eene aanmerkelijke vermindering van consumtie, bij den platte-landbewoner, den grondbezitter, den fabrijkarbeider en handwerksman, eene hoogst schadelijke terugwerking zullen uitoefenen.

Zal men en toch, in al die plaatsen, anders dan met schade, de voortbrengselen van het fabrijkwezen, van den landbouw, en de handwerken kunnen afzetten? Zal men, in dezen stand van zaken, aldaar *op den duur*, uit *Amsterdam*, *Rotterdam* en nog enkele andere koopsteden de buitenlandsche goedkoopere voortbrengselen, aldaar aangevoerd, kunnen [illegible] ontbieden en BETALEN, wanneer er in al die plaatsen geene *verdiensten* meer zijn? En welke verdiensten zullen er *kunnen* zijn? Het *Handelsblad*, hetwelk, dan eens openlijk dan eens bedekt, tegen ons stelsel te velde trekt, gelieve zich te bemoeijen, op deze vraag een bevredigend antwoord te leveren. *Zonder* arbeid, *zonder* nuttig voort te brengen toch geene verdiensten, geen rijkdom, en — den arbeid zal in hoofdzaak het buitenland. — ten gevolge van mindere staatslasten en volmaakter nijverheid. — *voor ons* verrigten, en daar van dus ook de verdiensten trekken.

Zóó zal dan het geld, hetwelk eene hoogere waarde verkregen had, naar het buitenland vloeijen, waar men geene of zeer weinige voortbrengselen van *onzen* grond zal behoeven; het geld zal hier te lande schaarscher en bijgevolg nog duurder worden, en daar het gouvernement zich niet met voortbrengselen kon laten betalen, waarvoor het geenen uitweg zou weten, zou het opbrengen van belastingen, voor den kleinen burger of arbeider vooral, des te bezwarender worden, omdat deze te meer arbeid zouden moeten leveren, om dit geld voor hunne belastingen te verdienen; terwijl intusschen zoodanige arbeid voor velen niet zou te vinden zijn.

Het is waar, de kapitalisten, welke hun geld in vreemde schuldbrieven en ook in die van den Staat geplaatst hadden, zouden, bij de gestegene waarde van het geld, *meer* winst genieten dan vroeger; doch dit zou juist een prikkel te meer zijn, om *dit* middel door alle kapitalisten te zien in het werk gesteld, om voordeel te behalen; en daarentegen de kapitalen uit de fabrijk-nijverheid, of in eenige andere *industrie* belegd, daaruit te zien terug trekken. Er vloeide zeker dan eene nog grootere geldswaarde van buiten in het land terug: doch in de kassen van wie? Van de kapitalisten! Deze zouden nu meer kunnen verbruiken, maar wat?

Goedkoopere voortbrengselen van *vreemden* landbouw, van *vreemde* fabrijken, van *vreemde* handwerkers, door *den handel* aangevoerd, het is waar; maar die nu *niets* had aan te voeren, voor die velen, welke geen kapitaal en geenen arbeid hadden. Het couponnen-knippen zou de meest voordeelige, meest gemakkelijke en veilige bron van bestaan zijn; doch *de ontwikkeling der nyverheid*, waaronder die van den landbouw, bleef achterwege. En naar mate die nijverheid meer achteruit geraakte, zouden de couponnen-knippers en handelaren er te meer hunne rekening bij vinden, de voorwerpen voor hun verbruik uit het buitenland te ontbieden. Deze toch zouden goedkooper en beter zijn. Dat nu, in dezen stand van zaken, een ontzettend getal burgers der *voortbrengende* klasse zou ophouden belasting te kunnen opbrengen en consumateurs te zijn, behoeft geen betoog, evenmin als dat de lasten weldra hoofdzakelijk door de mannen van *handel* en *couponnen alleen* zouden moeten worden opgebragt, wanneer de goedkoopheid voor hen minder merkbaar worden zou.

Wij hebben gemeend, eene afkeuring te vinden, door den heer Mr. SLOET TOT OLDHUIS aan den dag gelegd, in het *vierde stuk* van zijn belangrijk *Tydschrift voor de staathuishoudkunde en statistiek*, — der stelling van den heer F. VAN SORGE, in zijne *Proeve over het armwezen*; « dat, namelijk, het beleggen van kapitalen in vreemde « fondsen, in stede van die in vakken van binnenlandsche « nijverheid te plaatsen, en deze daardoor te ontwikkelen « en uit te breiden, — schadelijk is voor het algemeene « welzijn, zoowel als voor het nationaal crediet in eenen « Staat." — Dat die kapitalen, op de *eerstbedoelde* wijze belegd, daarom nog altijd vruchtgevende blijven, ontkent niemand. Maar, dat het *algemeene* welzijn, dat de binnenlandsche rijkdom *meer* zou worden bevorderd, werden die kapitalen gebezigd, om ons eene meer ontwikkelde nijverheid, eenen meer volmaakten landbouw, eene veel grootere uitgestrektheid bebouwden grond op ons staatsgebied te verschaffen, — terwijl nu juist die kapitalen *andere* volken daartoe in staat stellen, — *dit* schijnt ons evenzeer toe, voor geenen redelijken twijfel vatbaar te zijn.

Zoo wij wél zien, wilde de heer VAN SORGE, in zijne Proeve, niet zoo als de heer SLOET meent, het nationaal crediet *op het gevoel vestigen*; maar hij wilde dat de vaderlandsche kapitalist niet steeds uitsluitend zijn *byzonder*, maar ook het *algemeen* BELANG, ook zijnen PLIGT als staatsburger, zou in het oog houden; dat hij niet het staatscrediet in het algemeen blootelijk voor zijn eigen belang gebruikte, *zoo als hy het vond*, maar dat hij ook aan den opbouw van dat *van zyn vaderland* medewerkte, — als waardoor, hoezeer dan ook niet zóó oogenblikkelijk, nogtans *later* ook zijn *byzonder* BELANG stellig zou moeten winnen.

Van den kapitalist, in eenen Staat, niets meer te verlangen, dan van eenen koud en voor het oogenblik zijn EIGEN belang beijfferenden *egoïst*, is te vergeten, dat hij ook *pligten*, naar gelang van zijn vermogen (hetwelk de Staat beschermt,) jegens *den Staat* te vervullen heeft.

En het is niet waar, dat hoemeer *hy* wint, hoemeer het vaderland wint. Wanneer hij kapitalen buiten hetzelve voert, welke ons overmagtige mededingers van buiten verschaffen en welke kapitalen, *binnen* den Staat doelmatig belegd geworden zijnde, eene veel grootere winst aan het *gansche Staatsligchaam* zouden hebben opgeleverd, dan is die handelwijze, in effecte, *verlies* voor den Staat, en hoogst waarschijnlijk, in de toekomst, ook verlies voor hemzelven.

Zoodanig kapitalist, ofschoon binnen den Staat levende, behoort dan eigenlijk, wél beschouwd, niet als burger tot [illegible]. Hij stelt het vreemde land in staat, deszelfs nijverheid te ontwikkelen en te [illegible], en wanneer nu dat vreemde land daarin geslaagd is, zal hij ook aan de voortbrengselen van hetzelve de voorkeur geven.

Hij zal de staatslasten helpen dragen, het is waar; doch zijne handelwijze en die van al zijn's gelijken zullen, om hen te kunnen beschermen, weldra zooveel grootere uitgaven noodzakelijk maken, en de door hen bewerkte overmagtige mededinging van het buitenland, zal den Staat met zoovele *Armen* belast hebben, — dat het voordeel van hun aandeel in de algemeene lasten schier geheel verloren gaat.

Komt de Staat ongelukkigerwijze in oorlog met den vreemden Staat, aan welke de kapitalist zijne fondsen heeft toevertrouwd, of wel tracht de vreemde Staat het vaderland, door bedreigingen, tot voor hetzelve schadelijke bedingen de noodzaken, — wat zal er van zulk eenen staatsburger te wachten zijn, *wiens hart dáár is, waar zich zyn schat bevindt?*

Het is eene waarheid, dat, bij de bestaande staatsinrigtingen, de kapitalisten niet kunnen worden *gedwongen*, om dien zedelijken pligt als staatsburger, — de medewerking, naar hun vermogen, tot verheffing van het nationaal crediet en het algemeene welzijn van den Staat, waartoe zij behooren, — te vervullen; doch eene opwekking, eene aanprikkeling voor hen, bij eene daartoe passende gelegenheid, scheen den schr. der genoemde Proeve toch hoop te mogen geven, dat zij, door eenen zoo echten en vurigen vaderlander, als de heer SLOET TOT OLDHUIS, met iets beters dan afkeuring zoude worden ontvangen.

Wij moeten, na deze uitweiding, (want zij is dit waarlijk,) den draad van ons onderzoek weder opvatten.

Wij verlieten de bewoners van die vele plaatsen, welke hare bronnen van bestaan vinden in den *landbouw*, de *fabryk-nyverheid*, of zelfs *de handwerken*, in eenen zeer ongunstigen toestand; terwijl *de handel*, bij de meerdere goedkoopheid, *meer* moest aanvoeren ten gebruike van de *rentheffers* en *ambtenaren*, (voege daarbij ook voor de grootere consumtie, binnen de meer bedrijvig gewordene *handelsteden*;) doch *minder* voor het verbruik van de genoemde *grondbezitters*, de *landbouwers* de *fabrykanten*, de *fabryk-arbeiders* en de *handwerkers*; zoodat het te vreezen zou zijn, dat de schaal nog *ten nadeele* van den handel oversloeg.

« Maar de *buitenlandsche* handel, zegt men, zal al het « leed verzachten en goedmaken."

Wij zouden wel eens willen aangewezen zien, op welken grond zoo iets zou mogen verwacht worden.

Het is waar, wij hebben Overzeesche Bezittingen, en de voortbrengselen daarvan zullen nu allerwege *vry* mogen worden ingevoerd. Dit zal eene vermeerdering van vraag naar die artikelen *kunnen* geven en de prijzen zullen daardoor *kunnen* stijgen. Ware het echter in alle andere landen met de bevolkingen gesteld, gelijk wij ze in *Engeland* en *Nederland* gezien hebben, dan zou wel bezwaarlijk eene meerdere vraag te verwachten zijn. Maar gesteld: er *werd* hier gewonnen: *er zou ook verlies zyn*. De handel ware nu van boeijen ontslagen. Diensvolgens konden nu de schepen aller natien, zonder meer bezwaar dan de onze, op onze bezittingen varen. Het monopolie, door middel van hetwelk die natien tot dusver werden verhinderd, de voortbrengselen dier bezittingen op de plaats zelve te koopen, en die door hare *eigene* schepen over te voeren, — zou noodzakelijk moeten komen te vervallen; waardoor al zeer ligt de markten van eenige gewigtige handels-artikelen, nu nog bij ons gevestigd, naar elders zouden kunnen worden verlegd; en ten gevolge waarvan dan niet maar alleen de handel, maar ook de scheepvaart zeer aanmerkelijk zouden worden benadeeld; want den handel alleen in zóóver vrij te maken, als met *ons* handelsbelang overeenkwam, zou iets zijn, waarmede andere volken wel geen vrede hebben zouden.

Het is waar, onze schepen zouden nu ook *vry* op *andere* bezittingen mogen varen, waar zij dit *nu* niet mogen. Maar zouden zij dit *met voordeel* doen kunnen? Zouden zij met de schepen van andere volken kunnen wedijveren? Niet maar alleen het *hout*, het *yzer*, het *koper*, het *zink* en meer andere artikelen, voor den scheepsbouw benoodigd, trekken wij uit het buitenland; niet maar alleen zouden onze arbeidsloonen en de kosten van aanbouw, ten gevolge van onzen zwaarderen schuldenlast en daaruit voortvloeijende betrekkelijk zwaardere belastingen, hooger loopen, dan in menigen anderen Staat; maar ook onze zeelieden konden niet zóó zuinig worden betaald, als die van onderscheidene, minder met schulden bezwaarde natien. Dit te zamen genomen, zou geenszins het uitzigt, dat onze scheepvaart met die van onderscheidene andere natien zoude kunnen wedijveren, zeer helder maken. Nu reeds vonden Amerikaansche schepen er van tijd tot tijd rekening bij, *thee* bij ons aan te voeren, ongeacht dit artikel, op *die* wijze aangevoerd, aan een vrij aanzienlijk inkomend regt onderworpen was. En zóó zou het dan ligt mogelijk zijn, dat schepen van vreemde natien ons de producten, voor onze binnenlandsche consumtie benoodigd, uit onze eigene kolonien toevoerden, en *onze* schepen geene vracht bekomen konden, toereikend genoeg, om de reeders eenig voordeel te bezorgen. Men zegt welligt: « maar vreemde

« schepen zouden er dan belang bij vinden, retour-ladingen « bij ons in te nemen." Gewis, wanneer wij hun eene voordeeliger of even voordeelige markt van de een en andere handelsartikelen konden aanbieden, als zij elders in de nabijheid vinden konden; doch, om zoodanige markten, ingeval eener algeheele vrije mededinging bij ons te vestigen, zou geene kleinigheid zijn. Vroeger b. v., in een bloeijend tijdperk van onzen handel, was DE SCHELDE gesloten, en *Antwerpen* werd daardoor verhinderd, zich zoo krachtdadig te verheffen, als dit onze Hollandsche koopsteden vermogten. Die belemmering zou niet meer bestaan. En *Antwerpen* ligt, wat men ook zeggen moge, ruim zoo gunstig voor den handel, als de meeste *onzer* koopsteden, om nu maar niet breed uit te meten de voordeelen, die het net van spoorwegen, hetwelk Belgie overdekt en het in dadelijke snelle verbinding brengt met *Frankryk*, *Duitschland* en denkelijk weldra ook met *Nederland*, aan dien nieuwen Staat verschaffen moet.

Sprak men van onze meerdere *kapitalen*; wij zouden wijzen op ons *geringer crediet*. Sprak men van de wereldbekende goede trouw onzer handelaren; wij zouden wijzen op hunne dodderigheid en loomheid; op het gebrek aan krachtigen ondernemingsgeest, waardoor onze afgescheidene naburen zich zoo zeer doen opmerken. Het *achteraan komen* is aan ons goede volk tot eene, naar 't schijnt, ongeneeslijke hebbelijkheid geworden.

Al hetgeen wij hier aanstippen, zijn zoo vele zaken, welke, naar ons oordeel, wel in ernstige overweging behooren te komen bij hen, die zoo ernstig op de verwezenlijking van het *ideaal* van vrijen handel, bijzonder ook voor Nederland, aandringen.

Wij, voor ons, zijn en blijven bij ons vroeger meermalen geuit gevoelen, dat de geheel vrije handel, uit hoofde van de overwigtige mededinging, die zich van alle zijden zou opdoen, met geene mogelijkheid zou in staat zijn, de nadeelen, in Nederland aan den *landbouw*, de *fabryk-nyverheid* en de gewone *handwerken* toegebragt, te vergoeden; ja wij gelooven veeleer, dat het boven voorgedragene zelfs de vrees moet doen ontstaan, dat ook onze *handel-zelf*, bij zulk eene algeheele vrijheid, voor aanmerkelijke verliezen zou kunnen blootstaan.

Wil men weten, welke Staten voornamelijk bij den geheel vrijen handel zouden winnen? het zouden diegene zijn, welke de volgende voordeelen vereenigden:

1°. *Rykdom van den grond* des staatsgebieds.
2°. Geringe *staatsschuld*.
3°. Spaarzaam, ordelijk financieel, en vrijzinnig *staatsbestuur*.
4°. Bloeijende, zoover mogelijk volmaakte, *landbouw*.
5°. Ontwikkelde *fabryk-nyverheid* en *handwerken*.
6°. Bloeijend, nationaal *crediet*.
7°. *Gunstige ligging* voor den handel, of kunstmatige middelen van communicatie, welke daarin voorzien.
8°. *Energie*, *kunde*, *yver*, *ondernemingsgeest*, bij de kapitalisten en industriëlen.
9°. *Gevestigde handelsbetrekkingen*, in het buitenland.
10°. Geëvenredigde *bevolking*, aan de uitgestrektheid van het staatsgebied.
11°. *Zedelyke invloed* op den gang der algemeene *staatkunde*.
12°. *Stoffelyke magt*, om, zoo noodig, de regten van den vrijen handel en van den buitenlandschen eigendom te beschermen.

Naarmate een Staat meer van deze vereischten bezat, zou dezelve, bij de verwezenlijking van het *ideaal*, *meer* moeten winnen; naarmate hij er *minder* bezat, zou hij er *meer* bij verliezen, en zulks zoolang tot hij zich op de hoogte gewerkt had der mededingende Staten.

Aan *dezen* maatstaf getoetst, zal het nu al spoedig kunnen blijken, in hoever, met name *Nederland*, door de verwezenlijking van het *ideaal*, in waarheid zou worden bevoordeeld.

Beschouwde men de zaak uit een *cosmopolitisch* oogpunt, wij zouden zeggen: al bezaten alle Staten der beschaafde wereld de opgenoemde vereischten, *in gelyke mate*, zou nogtans de massa van het menschdom haar ongeluk te gemoet gaan: wanneer niet, in het *inwendige* der Staten, krachtdadig gewaakt werd tegen het misbruik der overmagt van *kapitalen en wetenschap* op het onvermogen der individu's, welke daarvan zijn verstoken; en door welke overmagt een zeer aanmerkelijk deel der bevolking van de vrije mededinging, in het streven om door arbeid voordeel te behalen, wordt uitgesloten: — iets hetwelk, naar mate van eene steeds sterkere en vrijere mededinging, voor allen die kapitalen en wetenschap voor hun bijzonder belang in dienst konden stellen, al erger en erger worden moest. De Staat, *als ligchaam*, die het meeste kapitaal en de meeste wetenschap kon te werk stellen, zou dan den meesten rijkdom inoogsten; doch die rijkdom zou zich, gelijk het bloed in het hoofd of in het hart van het menschelijke ligchaam, opeen hoopen. Er zou ijlhoofdigheid of beroerte op volgen, en het gansche ligchaam ware verloren.

Wij hebben dit, elders, (*Vlissingsche Couranten* van den 9, 11, en 14 dezer.) onder het opschrift: « *Streven naar algemeen geluk*" breedvoerig uiteen gezet, en nemen de vrijheid ons daaraan te gedragen.

OPMERKINGEN. (1.)

Er zijn sommige lieden, welke hun gevoel, hunne liefde voor iemand eveneens te luchten hangen als een spekverkooper zijne hammen. Geldt die liefde vorstelijke personen, dan durven zij ook nog wel, bij de uiting hunner liefdevolle gevoelens, te kennen geven, dat zij nog geen *ridderorde* hebben, maar alleen een metalen kruis, » *de orde der zestigduizenden van* » *Hasselt*." Dat is natuurlijk wat weinig voor iemand, die zóóveel liefde koestert voor den Vorst en die zóó aardig weet te schrijven over heimelijke sluipkoortsjes van het *Jacobinismus*, over *constitutionele wysgeeren*, welke (*volgens hem*) aan de Vorsten gevoelens zouden toedragen als die van MARAT en ROBESPIERRE, — en dergelijke fraaije zaken.

Iemand, die JONATHAN *anders wel mag lyden.*

(1) Men vergelijke het Leeskabinet N°. 11 van 1842.

NIEUWSTIJDINGEN.

ENGELAND.

De Engelschen hebben nu in China verworven wat zij begeerden. Niet kunnende doordringen tot in het binnenste des lands, hebben zij de voornaamste plaatsen langs de kust veroverd. Het eiland Chusan, dat met het eiland Kolong Son in hunne magt moet blijven tot de algeheele voldoening der 21 millioen dollars, geeft den naam aan een groot getal kleine, digt bij elkander liggende eilanden. Het heeft eene belangrijke haven en bezit zeer vruchtbare rijstvelden, die echter de lucht ongezond maken. Op een' afstand van het vaste land gelegen, bijna in het gezigt van Ningpo en van den mond van eene der grootste rivieren van China, Yang-tse-Kiang, is het meester van den weg naar Nanking en van de communicatie ter zee tusschen Canton en de noordelijke deelen des hemelschen rijks. Om kort te gaan, het beheerscht de geheele zee, welke de Japansche eilanden bespoelt. Het eiland Amoy is niet minder voordeelig gelegen. Meesters van Chusan, Ningpo en Amoy, zijn de Britten meester van den geheelen Chineschen handel.

De haven van Canton staat op nieuw voor hen open; en op zulke voorwaarden, dat het bezit van Macao van weinig belang voor de Portugezen zal worden. Wat betreft het eiland Hong-Kong, dat op een kleinen afstand van Canton ligt, het schijnt volgens een brief van kolonel *Wilkie*, dat de Engelschen plan hebben, dit eiland tot een tweede Gibraltar te maken. Het is onzeker of zij, getrouw aan hun oud sijsteem, de punten weder zullen teruggeven, welke zij gedurende drie jaren moeten bezet houden, en die hen als een waarborg zijn overgegeven; maar in allen gevalle zijn zij vast in het bezit van Hong-Kong en van hier zullen zij, bij de minste aanleiding, en voorwendsels ontbreken hen nooit, de kusten van China verontrusten en hunne overwinningen voortzetten!

SPANJE.

MADRID, den 18. November. Het berigt van den opstand in Barcelona heeft veel opschudding verwekt. De regent is zelfs van plan, derwaarts te trekken. Alles is echter hier rustig. De hertog *Espartero* schijnt voor geene republikeinsche beweging in Madrid te vreezen; echter zullen bij zijn vertrek de troepen onder de wapenen blijven. De berigten uit Barcelona melden, dat de burgerij weinig door de troepen geleden heeft; deze laatsten zouden echter omtrent 600 aan dooden hebben verloren, waar onder verscheidene hoofdofficieren.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 24. Nov. Wij hebben heden de twee volgende telegrafische depêches ontvangen:

« *Madrid*, 20 November. De president van het kabinet, na aan het congres kennis gegeven te hebben van de tijdingen, die uit Barcelona aangekomen zijn, van den 15. dezer, berigt dat de regent morgen naar genoemde stad zal vertrekken, met zijn eskorte en drie bataillons.

« Het congres heeft onmiddelijk een adres aan den regent gestuurd, waarin hetzelve hem bijstand tegen de oproerigen belooft.

« Madrid is rustig.

« Men zeide dat twee regementen in Aragonien eene oproerige beweging gemaakt hebben."

« De post van Saragosse ontbreekt te Madrid."

« *Barcelona* 19. November. Het hoofd-kwartier van *van Halen* is te San Felin, op een uur afstand van Barcelona; hij heeft vrije gemeenschap met Montjui.

« De vijandelijkheden met de stad hebben opgehouden."

« *Telegrafische depêches*:

« *Barcelona den* 19. *Nov.*

» Zie hier het programma heden door de voorloopige besturende Junta bekend gemaakt.

» 1°. Weg met *Espartero* en zijn Gouvernement; 2°. Constituerende Cortes; 3°. in het geval van een Regentschap, meer dan een Regent; 4°. in geval van een huwelijk met *Isabella II.* een Spanjaard; 5°. Geregtigheid en bescherming voor de nationale nijverheid.

» Men houdt zich bezig om eene raadgevende (consultative) Junta te zamen te stellen, waarin men zoekt te doen treden de aanlievelingswaardigste personen van de stad zonder onderscheid van denkwijze."

» *Perpignan* 23. *Nov.*

» Vich, Manresa, Igualada, Tarragona, Reuss, Valls en Gironne hebben zich voor de Junta verklaard.

« Te Figuères hebben zich de hoofden van het bestuur in het fort begeven.

» *Van Halen* is van San Felice te Sarria terug gekomen."

— Zie hier een uittreksel van eenen brief van Barcelona van 18. dezer:

« Het provinciale regement van Burgos, met deszelfs kolonel aan het hoofd, is in onze stad aangekomen, om met de opstandelingen eene gemeenzame zaak te maken."

« Het gerucht loopt dat *Zurbano* twee republikeinen heeft doen fusilleren."

« Indien dit gerucht zich bevestigd, dan zal de generaal *Zavala*, die door de insurgenten gevangen genomen is, als represaille gefusilleerd worden."

« Ik open mijnen brief weder die reeds toegemaakt was, om u mede te deelen, dat men op dit oogenblik vreugdeschoten lost uit hoofde der aankomst van de tijding, dat Saragossa zich ten gunste der insurrectie verklaard heeft."

NEDERLANDEN.

VLISSINGEN, den 28. Nov. Voor eenige dagen hadden wij wederom het genoegen den heer *H. J. de Meyier*, ambtenaar bij het departement van kolonien, in ons midden te zien, ten einde de voor dat departement, door onzen stadgenoot, den geoctroijeerden brandspuit-fabrikant *P. van der Os*, vervaardigde brandspuit (zuig en perspomp) te onderzoeken. Ofschoon niet van de grootste soort, deed dezelve echter een bijzonder goed effect.

Het is ons daarom aangenaam te kunnen melden, dat de heer *de Meyier* over de krachtige werking en de groote hoeveelheid water, welke deze spuit tot 20 ellen hoog opvoerde, aan den verdienstelijken vervaardiger zijne bijzondere tevredenheid heeft betuigd.

GEMENGDE BERIGTEN.

Buiten Leyden zal een Provinciaal krankzinnigenhuis worden opgerigt. — Bij Ibbestad, in Noorwegen heeft men in zee een zeeslang van 200 ellen grootte gezien. — De berigten uit China veroorzaken te Londen algemeene vreugde. — Abd-el-Kader is voornemens de Fransche bezittingen in Algerie te blijven verontrusten, hetwelk het voortzetten van den oorlog, gedurende den winter onvermijdelijk maakt. — Bij voortduring, klaagt men over de schade door den regen in vele Italiaansche streken veroorzaakt.

ADVERTENTIEN.

ZEETIJDINGEN.

VLISSINGEN, den 29 November. Sedert den 26 dezer zijn alhier ter reede gekomen:

Voor Antwerpen bestemd:

El Maria, L. Gellalia, Cowes, lijnzaad; de Oceaan, W. de Ruyter, St. Domingo, koffij; Columbus, C. A. Egholm, de Comeet; J. Hasloop, beide Montevideo, huiden; Clugus, W. Davis, Engeland, stukgoed.

Voor Gend bestemd:

De Rupel, J. van den Kerkhoven, Amsterdam, suiker; de twee Gebroeders, H. J. Ricke, Londen, stukgoed.

Van Antwerpen zijn de Schelde afgekomen en van deze reede naar zee gezeild:

Ocean, J. Bohlm, Louise J. Geelts, Frithoff, N. Hansen, alle ballast, Avontuur; Kinkerdenshire, J. Dunh, The Bonth en August, J. Imrie, beide ballast, New-Castle; The Conqueror, H. Wilson, dakpannen, Jersey; Carl Johan, W. Anderson, ballast, Gothenburg.

Van Rotterdam gezeild:

Estafette, L. S. Waterloo, stukgoed, Duinkerken.

Te Vlissingen, bij A. W. VAN BIEREN.